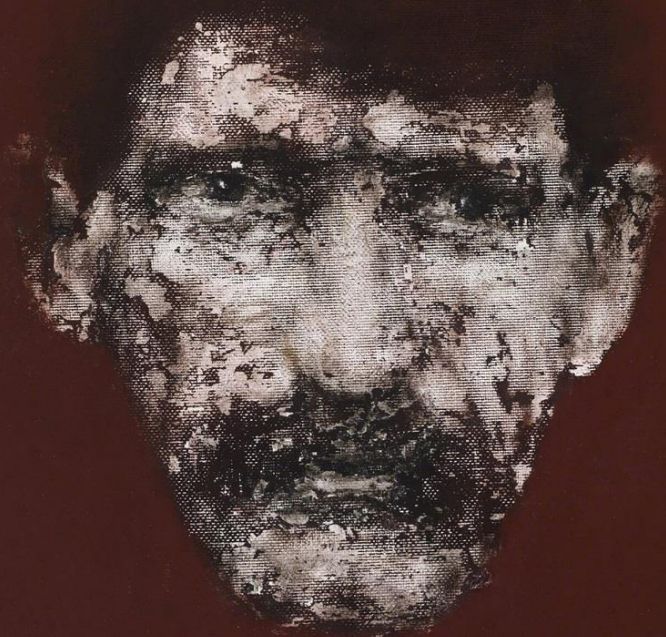

ΠΑΝΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ

ΔΕΚΑΕΠΤΑ ΚΛΩΣΤΕΣ

Μυθιστόρημα

ΚΑΠΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

17 ΚΛΩΣΤΕΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΠΑΝΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΒΑΣ Β2

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Ο συγγραφέας Πάνος Δημάκης μεγάλωσε στο Άστρος Αρκαδίας και από το 1995 ζει στην Αθήνα, όπου σπούδασε Αγγλική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Δούλεψε για 18 μήνες ως μεταφραστής, έχει μεταφράσει αφηγήματα από τα αγγλικά και τα ιταλικά, καθώς και έργα του Νίκου Καζαντζάκη (Ο καπετάν Μιχάλης, Ο ανήφορος). Διατηρεί μεταφραστικό γραφείο, όπου ασχολείται κυρίως με οικονομικά και νομικά κείμενα. Διδάσκει επίσης εδώ και χρόνια επαγγελματικά αγγλικά και ισπανικά σε στελέχη πολυεθνικών εταιρειών. Μιλάει 8 γλώσσες.

Έχει μεταφράσει στα αγγλικά τα έργα του Νίκου Καζαντζάκη, «Ο Καπετάν Μιχάλης», «Ο Ανήφορος», καθώς και άλλα αφηγήματα από τα αγγλικά και τα ιταλικά στα ελληνικά.

Περίληψη

Είναι μια αληθινή, συγκλονιστική ιστορία που διαδραματίστηκε στις 23 Αυγούστου του 1909 στο χωριό Καλοκαιρινές στα Κύθηρα. Πρωταγωνιστής αυτής της ιστορίας είναι ένας τσαγκάρης, ο Αντώνης Καστελάνης. Ένας φιλήσυχος άνθρωπος ο οποίος κοιτούσε τη δουλειά του, αγαπούσε τους γονείς του, ήταν φίλος με όλους στο χωριό και όταν δε δούλευε φρόντιζε να διασκεδάσει όσους το επιθυμούσαν με τη λύρα του. Αν και ζούσε στο χωριό Γερακιτιάνικα στα Κύθηρα ήταν τόσο φημισμένος που άνθρωποι από όλα τα χωριά του νησιού πήγαιναν για να του παραγγείλουν στιβάνια.

Ο τσαγκάρης ήταν ευτυχισμένος με όσα είχε και δεν δημιουργούσε το παραμικρό πρόβλημα. Τα πάντα, ωστόσο, διαλύθηκαν όταν μια γυναίκα από ένα άλλο χωριό πήγε στα Γερακιτιάνικα για του παραγγείλει ένα ζευγάρι στιβάνια. Ο τσαγκάρης δέχθηκε την παραγγελία και είπε στη γυναίκα να πάει σε μια καθορισμένη ημερομηνία για να τα παραλάβει. Όταν η γυναίκα πήγε για να παραλάβει τα στιβάνια αρνήθηκε να πληρώσει και μετά από μια σύντομη αντιπαράθεση του ζήτησε να πάνε σπίτι της για να του δώσει τα λεφτά.

Αθώς ο τσαγκάρης, δεν είδε την παγίδα και πήγε. Όσο περίμενε για να φέρει η γυναίκα τα λεφτά, εμφανίστηκε ο σύζυγός της ο οποίος εξαγριώθηκε και τον ξυλοκόπησε. Ο τσαγκάρης χωρίς να πάρει τα λεφτά του και άσχημα χτυπημένος έφυγε. Το ζήτημα, ωστόσο, είναι πως άρχισε να εξαπλώνεται μια φήμη πως ο τσαγκάρης παρενοχλεί παντρεμένες γυναίκες! Οι πελάτες εξαφανίστηκαν και ο πρωταγωνιστής της ιστορίας έμεινε άνεργος. Μη έχοντας τι άλλο να κάνει και αφού το κλίμα δεν τον σήκωνε, έφυγε για την Αθήνα όπου έπιασε δουλειά σε ένα τσαγκαράδικο.

Μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα κατάφερε και εκεί να κερδίσει τους πάντες με την καλοσύνη, την εργατικότητα και το ταλέντο του. Οι ανταγωνιστές του, δεν το έβλεπαν με καθόλου καλό μάτι όλο αυτό και μια ημέρα τοποθέτησαν μέσα στην τσάντα του κάποια εργαλεία, δήθεν ότι τα είχε κλέψει! Το αφεντικό του επειδή καταγόταν και αυτός από τα Κύθηρα δεν έδωσε συνέχεια και (αν και τον απέλυσε) τον άφησε να φύγει. Η γυναίκα του αφεντικού, ωστόσο, πήγε στην αστυνομία και τον κατήγγειλε. Έτσι ο τσαγκάρης βρέθηκε στη φυλακή! Όταν εξέτισε την ποινή του βγήκε από την φυλακή και προσπάθησε να πιάσει πάλι δουλειά αλλά μετά από λίγο καιρό απολύθηκε ξανά!

Οι γονείς του πέθαναν από την ντροπή τους και ο φιλήσυχος τσαγκάρης μεταμορφώθηκε σε έναν άνθρωπο γεμάτο μίσος που το μόνο που ήθελε ήταν να πάρει εκδίκηση από τους ανθρώπους. Βυθίστηκε στο αλκοόλ και το χασίς και αποφάσισε να επιστρέψει στα Κύθηρα. Στις 23 Αυγούστου, οπλισμένος με ένα μαχαίρι πήρε τον δρόμο προς το χωριό του. Όντας μεθυσμένος, ωστόσο, μπερδεύτηκε και βρέθηκε στις Καλοκαιρινές Κυθήρων, σε μια εκκλησία όπου θα τελείτο μια βάφτιση στον Άγιο Σπυριδώνα. Μπήκε στην εκκλησία, χτύπησε τις καμπάνες και όταν οι χωριανοί άρχισαν να φτάνουν, αυτός κρυμμένος άρχισε να παίρνει την εκδίκησή του. Συνολικά έσφαξε 15 ανθρώπους, ανάμεσα στους οποίους δυο μικρά παιδιά και μια έγκυος γυναίκα! Όταν αποκαλύφθηκε το μακελειό ο παπάς της εκκλησίας, πήρε το ντουφέκι του και άρχισε να τον καταδιώκει. Όταν κάποια στιγμή τον πλησίασε, τον πυροβόλησε στην πλάτη, τραυματίζοντας τον σοβαρά. Ο τσαγκάρης κατάφερε να ξεφύγει και κρύφτηκε στην ταράτσα του σπιτιού του για περίπου 24 ώρες.

Εκεί τον ανακάλυψαν οι αστυνομικοί οι οποίοι τον συνέλαβαν. Ο τσαγκάρης οδηγήθηκε στο δικαστήριο όπου του επιβλήθηκε η εσχάτη των ποινών. Ενώ ήταν να εκτελεστεί, ωστόσο, η ποινή του μετατράπηκε σε ισόβια προκειμένου να του ανετέθη ρόλος δήμιου, όπως συνηθίζονταν σε εγκληματίες με τέτοιο ιστορικό. Ο Αντώνης κατέληξε στις φυλακές Ναυπλίου και μπήκε στην κορυφή της ιεραρχίας, έχοντας τον μεγαλύτερο αριθμό δολοφονιών στο «βιογραφικό» του. Μέσα στη φυλακή διέπραξε και μια 16η δολοφονία, η οποία του προσέδωσε το παρατσούκλι «Καπετάν 16». Αναφορές της εποχής λένε πως ο 16ος ήταν ένας Μανιάτης και οι συντοπίτες του μες στη φυλακή θέλησαν να πάρουν εκδίκηση. Συνεννοήθηκαν λοιπόν, με τον κουρέα των φυλακών, ο οποίος όταν ο Αντώνης πήγε ημέρα να ξυρισθεί, κάρφωσε το ξυράφι στον λαιμό του Κυθήριου τσαγκάρη.

Κείμενο

- Το έργο διαδραματίζεται το 1909 στα Κύθηρα, με πρωταγωνιστές τον Αντώνη Καστελάνη, τους γονείς του Πέτρο και Δέσποινα Γερακίτη, την Άννα Καμπίτη (αρραβωνιαστικιά του πρωταγωνιστή), τον Τζώρτζη Σκαλέρη (ο άνθρωπος από τον οποίο ξεκίνησε το κακό), τον Ζάδη τον εργοδότη του στον Πειραιά και άλλοι.
- Ο Αντώνης, ο πρωταγωνιστής της ιστορίας, το επίθετο του ήταν Γερακίτης. Καστελάνης ήταν το παρατσούκλι των προγόνων του, γιατί ενώ ήταν φτωχοί ήταν αρχοντάνθρωποι και θύμιζαν τους ιδιοκτήτες μεσαιωνικών κάστρων. Στην αρχή της ζωής του ήταν ένας ταλαντούχος νέος, εργατικός, ήσυχος, ονειροπόλος, με αρχές, που ζει με την οικογένεια του, αγαπάει τη δουλειά του & την λύρα του. Όμως η ζήλια, η κακία και η αδικία του κόσμου τον μεταμορφώνουν σε ένα τέρας, έναν αδίστακτο δολοφόνο.
- Ένας άλλος ήρωας ήταν ο πατέρας του Αντώνη, ο Πέτρος Γερακίτης. Είναι ένας ψηλός & λυγρόκορμος φτωχός άνθρωπος με ένα βλέμμα απέραντης καλοσύνης της οποίας έχει κληροδοτήσει και στον γιο του. Του μαθαίνει την τέχνη του τσαγκάρη και ζουν μια αξιοπρεπή ζωή. Μετά από τις άδικες κατηγορίες εναντίων του παιδιού του, δεν το άντεξε και αυτοκτόνησε.
- Το μήνυμα που προβάλλει το βιβλίο είναι, το πως μια κοινωνία δημιουργεί τέρατα και μετά τα κατηγορεί ότι έγιναν θηρία, το πως η τοξικότητα του κουτσομπολιού μπορούν να καταστρέψουν οικογένειες και το πως η κοινωνική απόρριψη οδηγεί σε ένα έγκλημα.
- 17 Κλωστές ονομάστηκε το βιβλίο για τις 16 ανθρώπινες ζωές που αφαίρεσε ο πρωταγωνιστής συν μια την δική του, 17 νήματα που κόπηκαν άδικα.

Η μορφή του κειμένου

Γλώσσα και ύφος:

- Ο συγγραφέας γράφει με απλό, ζωντανό, γλαφυρό και παραστατικό ύφος το οποίο είναι απλό και οικείο στον αναγνώστη.

Αφηγηματική Τεχνική:

- Τα γεγονότα εξιστορούνται σε τρίτο πρόσωπο από τον συγγραφέα ο οποίος γνωρίζει απόλυτα την ιστορία & τα συναισθήματα των ηρώων.

Αφηγηματικοί τρόποι:

- Χρησιμοποιεί ελεύθερο πλάγιο λόγο, παρουσιάζει αυτούσια λόγια του ήρωα σε τρίτο πρόσωπο & σε παρελθόντα χρόνο:
- «Το πιο σημαντικό, όμως, ήταν να πάει στα Φράτσια και να συναντήσει την Άννα. Να της εξηγήσει. Να μιλήσει στα πεθερικά του. Να αντιστρέψει την αρνητική εικόνα που θα είχα σίγουρα σχηματίσει για αυτόν. Σήμερα κιόλας. Δεν υπήρχε χρόνος για χάσιμο. Έδωσε οδηγίες στους δικούς του για το τι θα έπρεπε να λένε, έτσι ώστε να αναφέρουν τα γεγονότα επακριβώς».

Εκφραστικά Μέσα:

- Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί πολλά επίθετα & οπτικές εικόνες που κάνουν το βιβλίο πολύ παραστατικό:
- «Αυτός ήταν ψηλός και λυγρόκορμος. Αρχοντάνθρωπος, με φρύδια ενωμένα σε ένα μεγαλειώδες μονόφρυδο. Είχε ευγενικό βλέμμα, στο χρώμα του μελιού, ένα βλέμμα απέραντης καλοσύνης. Αυτά τα χαρακτηριστικά είχε κληροδοτήσει και στον γιο του.»

Κριτική

- Επειδή πρόκειται για μια αληθινή ιστορία, μπορώ να πω ότι κυρίως προβληματίστηκα, θύμωσα και στεναχωρήθηκα.
- Κατάλαβα πως ένας άνθρωπος από θύμα μπορεί να γίνει θύτης, πως ένας πολλά υποσχόμενος νέος άνθρωπος μπορεί να «χαθεί» μέσα από τον θυμό του και το πάθος του για εκδίκηση για εκείνους που τον έβαλαν άδικα στο περιθώριο. Το βιβλίο δεν θυματοποιεί ούτε δικαιολογεί τον κεντρικό ήρωα, παρουσιάζει όλα τα γεγονότα όπως συνέβησαν και βάζει τον αναγνώστη να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.
- Η σκηνή που ίσως μου άρεσε περισσότερο ήταν προς το τέλος του βιβλίου, όταν πεθαίνει και η μητέρα του, ο τελευταίος άνθρωπος που τον αγαπούσε πραγματικά. Ακόμα και τότε επειδή ο κόσμος βγάζει λανθασμένα συμπεράσματα, αρνούνται να τον βοηθήσουν να την θάψει, οπότε τρελαίνετε ακόμα περισσότερο με αποκορύφωμα να ακούει την φωνή της και να οδηγηθεί στην σφαγή 16 αθώων ανθρώπων.
- Αυτό που ίσως άλλαζα θα ήταν να υπήρχε μια πιο δυναμική μορφή στο χωριό (ίσως ένας παπάς, ένας αστυνομικός) που θα σταματούσε από την αρχή την αδικία σε βάρος του.
- Οι ήρωες που με συγκίνησαν ήταν οι 2 του γονείς, που ήταν δίκαιοι, φτωχοί αλλά αξιοπρεπής, ήρεμοι, προστατευτικοί με το παιδί τους το οποίο δεν το αμφισβήτησαν ποτέ.

Ο Καστελάνης κατά την σύλληψή του το 1909

